

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 23ης Φεβρουαρίου 2004**

σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής για την αντιστάθμιση των οικονομικών ανισορροπιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών

(2004/191/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 3,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, επιβεβαίωσε τη βούλησή του να δημιουργήσει έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Προς το σκοπό αυτό, η κοινή ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης θα πρέπει να επιδιώκει, εκ παραλλήλου, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών και την καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Οι εν λόγω στόχοι αναγνωρίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάακεν στις 14 και 15 Δεκεμβρίου 2001 και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης στις 21 και 22 Ιουνίου 2002. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης, καθώς και στην ανάγκη λήψης των κατάλληλων μέτρων για την προώθηση της επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων.
- (2) Η εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ⁽¹⁾, μπορεί να οδηγήσει σε οικονομικές ανισορροπίες, όταν οι αποφάσεις απομάκρυνσης, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλει το κράτος μέλος εκτέλεσης της απόφασης, δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με έξοδα του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας ή τρίτων. Επομένως, θα πρέπει να θεσπισθούν τα κατάλληλα κριτήρια και οι πρακτικές ρυθμίσεις για τη διμερή αντιστάθμιση μεταξύ των κρατών μελών.
- (3) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει επίσης να αποτελέσει τη βάση για τη θέσπιση των κριτηρίων και των πρακτικών ρυθμίσεων για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 της σύμβασης του Σένγκεν.
- (4) Δεδομένου ότι ο στόχος της προτεινόμενης δράσεως, ήτοι ο καταμερισμός του οικονομικού βάρους της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών για την απομάκρυνση υπηκόων τρίτων χωρών σε περίπτωση αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων απομάκρυνσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω των αποτελεσμάτων της δράσεως, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με

την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- (5) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αντικατοπτρίζονται ειδικότερα στο χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η παρούσα απόφαση επιδιώκει την εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας σε περίπτωση απομάκρυνσης και απέλασης, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 18 και 19 του χάρτη.
- (6) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας το οποίο έχει προσαρτηθεί στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της. Δεδομένου ότι η παρούσα απόφαση βασίζεται στο κεκτημένο του Σένγκεν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου IV του τρίτου μέρους της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθόσον εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους σύντομης διαμονής που εφαρμόζονται στην επικράτεια κράτους μέλους βάσει των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, η Δανία, σύμφωνα με το άρθρο 5 του προαναφερόμενου πρωτοκόλλου, θα αποφασίσει εντός προθεσμίας έξι μηνών από την έκδοση της παρούσας απόφασης αν θα την εφαρμόσει ή όχι στα πλαίσια της εθνικής της νομοθεσίας.
- (7) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν κατά την έννοια της συμφωνίας, που συνήφθη μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με τη συμμετοχή των δύο αυτών κρατών στην υλοποίηση, εφαρμογή και ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν⁽²⁾, καθόσον εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους σύντομης διαμονής που εφαρμόζονται στην επικράτεια κράτους μέλους βάσει των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, που επιπλέον στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Γ της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας αυτής⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 34.

⁽²⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽³⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31.

- (8) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε την επιθυμία του να λάβει μέρος στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Καθόσον η παρούσα απόφαση εφαρμόζει επίσης τις διατάξεις του άρθρου 24 της σύμβασης Σένγκεν, σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 2001/40/ΕΚ, δεν αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το μέρος αυτό.
- (9) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν λαμβάνει μέρος στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (10) Η παρούσα απόφαση αποτελεί πράξη η οποία βασίζεται στο κεκτημένο του Σένγκεν ή άλλως σχετιζόμενη με αυτό, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2003,
- γ) Ημερήσια επιδόματα αποστολής για τους συνοδούς: τα εν λόγω επιδόματα καθορίζονται σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική·
- δ) Δαπάνες καταλύματος για τους συνοδούς: οι εν λόγω δαπάνες περιλαμβάνουν τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες για τη διαμονή των προσώπων αυτών σε περιοχή διέλευσης τρίτης χώρας και για την απολύτως απαραίτητη σύντομη διαμονή για την υλοποίηση της αποστολής τους στη χώρα καταγωγής. Για τους στόχους της επιστροφής των δαπανών, ο αριθμός των συνοδών δεν υπερβαίνει δύο άτομα ανά υποψήφιο επιστροφής, εκτός εάν, βάσει της εκτίμησης του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης και σε συμφωνία με το κράτος μέλος έκδοσης, απαιτούνται περισσότεροι συνοδοί·
- ε) Δαπάνες καταλύματος για τον υποψήφιο επιστροφής: οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες για τη διαμονή του υποψηφίου επιστροφής σε κατάλληλη εγκατάσταση σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης. Επιστρέφονται οι δαπάνες για μέγιστη περίοδο διαμονής τριών μηνών. Σε περίπτωση που αναμένεται ότι η διαμονή του υποψηφίου επιστροφής θα υπερβεί τους τρεις μήνες, το κράτος μέλος εκτέλεσης της απόφασης και το κράτος μέλος έκδοσης συμφωνούν σχετικά με τις πρόσθετες δαπάνες·
- στ) Ιατρικές δαπάνες: αυτές περιλαμβάνουν τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες για την παροχή ιατρικής περίθαλψης στον υποψήφιο επιστροφής και στους συνοδούς σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει κατάλληλα κριτήρια και πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής για την αντιστάθμιση των οικονομικών ανισορροπιών που ενδεχομένως προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ, όταν η απομάκρυνση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με έξοδα του ή των ενδιαφερομένων υπηκόων τρίτης χώρας.

Άρθρο 2

1. Το κράτος μέλος έκδοσης αποζημιώνει το κράτος μέλος της εκτέλεσης για τις οικονομικές ανισορροπίες που ενδεχομένως προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ, όταν η απομάκρυνση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με έξοδα του ή των ενδιαφερομένων υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας.

Το κράτος μέλος εκτέλεσης της απόφασης παρέχει στο κράτος μέλος έκδοσης γενικές πληροφορίες σχετικά με το ενδεικτικό κόστος των επιχειρήσεων απέλασης.

2. Η επιστροφή δαπανών διενεργείται κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους εκτέλεσης βάσει των ελαχίστων πραγματοποιηθεισών δαπανών και βάσει των ακόλουθων αρχών:

- α) Μεταφορικές δαπάνες: οι εν λόγω δαπάνες περιλαμβάνουν τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες για τα αεροπορικά εισιτήρια έως το ποσό της επίσημης τιμής της IATA για την αντίστοιχη πτήση κατά το χρόνο εκτέλεσης. Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες για τη χερσαία ή τη θαλάσσια μεταφορά με αυτοκίνητο, τρένο ή πλοίο μπορούν να αναζητηθούν με βάση εισιτήριο τρένου δεύτερης θέσης ή εισιτήριο πλοίου για την αντίστοιχη απόσταση κατά το χρόνο εκτέλεσης·
- β) Διοικητικές δαπάνες: οι εν λόγω δαπάνες περιλαμβάνουν τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες για τα έξοδα θεωρήσεων και τα έξοδα για την έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων επιστροφής [αδειών διέλευσης (laissez-passer)]·

Ανάλογα με την περίπτωση, το κράτος μέλος εκτέλεσης της απόφασης ζητά τη γνώμη του κράτους μέλους έκδοσης και συμφωνεί όσον αφορά τις δαπάνες που υπερβαίνουν εκείνες που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο ή όσον αφορά πρόσθετες δαπάνες.

Άρθρο 3

1. Τα αιτήματα επιστροφής δαπανών υποβάλλονται γραπτώς μαζί με τα κατάλληλα δικαιολογητικά των αναζητήσιμων δαπανών.
2. Μπορούν να υποβληθούν αιτήματα επιστροφής δαπανών μόνον για αποφάσεις απομάκρυνσης, οι οποίες θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

Η επιστροφή δαπανών δεν μπορεί να ζητηθεί για την εκτέλεση αποφάσεων απομάκρυνσης, η έκδοση των οποίων ανάγεται σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων ετών πριν από την εκτέλεσή τους.

3. Τα αιτήματα επιστροφής δαπανών που υποβλήθηκαν μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου του ενός έτους από την υλοποίηση της εκτέλεσης μπορούν να απορριφθούν.
4. Έκαστο κράτος μέλος καθορίζει σημείο επαφής για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και κοινοποιεί τα σχετικά στοιχεία στα άλλα κράτη μέλη.

Κάθε αίτημα επιστροφής δαπανών αποστέλλεται από το εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης στο εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους έκδοσης, το οποίο ενημερώνει το εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης για την παραλαβή του αιτήματος.

5. Εντός τριών μηνών το πολύ, το εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους έκδοσης κοινοποιεί στο εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης την αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος. Η κοινοποίηση αυτή είναι γραπτή και αναφέρει τους λόγους σε περίπτωση απόρριψης.

6. Οι πληρωμές γίνονται εντός τριών μηνών το πολύ από την αποδοχή της πληρωμής από το εθνικό σημείο επαφής του κράτους μέλους έκδοσης.

7. Τα εθνικά σημεία επαφής του κράτους μέλους εκτέλεσης της απόφασης και του κράτους μέλους έκδοσης πληροφορούνται για τις πληρωμές και για τις αρνήσεις επιστροφής των δαπανών.

Άρθρο 4

1. Για την παρακολούθηση της εύρυθμης εφαρμογής της παρούσας απόφασης καθώς και της οδηγίας 2001/40/EK, κάθε εθνικό σημείο επαφής παρέχει τακτικά πληροφορίες ιδίως σχετικά με τα ακόλουθα: τον συνολικό αριθμό των μέτρων εφαρμογής που ελήφθησαν βάσει της οδηγίας 2001/40/EK οι δαπάνες των οποίων επεστράφησαν σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και το συνολικό αριθμό των απορρίψεων της επιστροφής δαπανών μαζί με τους λόγους απόρριψης.

2. Στις πληροφορίες αυτές μπορεί επίσης να περιλαμβάνονται συστάσεις με στόχο τη βελτίωση των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2004.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

B. COWEN